

ЦИФРОВІ ТРАНСФОРМАЦІЇ В СФЕРІ МЕНЕДЖМЕНТУ: ВИКЛИКИ, ЗАГРОЗИ ТА ТРЕНДИ РОЗВИТКУ

Валентин БІЛЯВСЬКИЙ

Четверта промислова революція спричинила чимало змін у всіх сферах діяльності людини, не оминувши й менеджмент. Вона полягає у широкому використанні електронно-цифрових пристроїв – так званій диджиталізації. Поєднання розвитку виробничих технологій, автоматизованого виробництва та обміну даних призвело до виконання будь яких дій безпосередньо без втручання людини або за мінімального її залучення у цей процес. Виходячи з цього, стає зрозумілим, що цифрова трансформація вплинула на зміну трендів та встановлення правил взаємовідносин між споживачем й підприємствами.

Менеджмент одна із тих сфер, яка найбільше зазнала змін, оскільки тут, все те, що до цифрової трансформації вважалось традиційним, втратило актуальність або щонайменше втратило свою капіталізацію [1]. І хоч за нових умов використання технологій вже практично стало певною необхідністю для господарської діяльності, деякі підприємства все ще не готові до переходу або ж адаптації до умов цифрової трансформації.

Актуальність застосування цифрових технологій зросла й у зв'язку з поширенням пандемії COVID-19. Це створило потребу у застосуванні елементів диджиталізації у менеджменті. За умов карантину виникла потреба переходу більшості працівників у онлайн-режим роботи і це стало ще більше використовуватися навіть після посиленого тотального карантину, оскільки це не лише зменшує потребу витрат наприклад на оренду офісних приміщень, а й полегшує процес роботи та зменшує витрати часу на дорогу [2]. Хоча є і такі недоліки, як відсутність

можливостей повністю контролювати операційний процес.

За підсумками 2021 року варто зазначити, що витрати на комунікації змогли не лише відновитися до постковідного стану, але й зрости на понад 7 %, причому 51 % з них – це цифрові медіа. Дана обставина свідчить про те, що розвиток цифрових технологій наразі лише зростає. Український ринок демонструє досить високі результати у використанні інтерактивної реклами, наприклад використання банерної реклами та *SMM* сягає майже 90 % від всіх підприємств. Важливість технологій у диджитал-рекламі є незаперечною [3, с.399]. Вже зараз зроблено певні висновки, що відео-реклама сприймається краще, тому зросло використання соціальних мереж таких як *Instagram* та *TikTok*, що дають можливість з легкістю встановлювати комунікації з потенційними та постійними клієнтами. Фахівці мають можливість відслідковувати реакцію на рекламу та відповідно до цього редагувати стратегії просування на ринку товарів та послуг. Не дивно, що у майбутньому очікується зростання вартості такого елементу диджиталізації та збільшення оперативності зворотного зв'язку. Надалі відео-інструменти будуть продовжувати свій розвиток й слугувати пріоритетним напрямком розвитку.

Цифрова трансформація у менеджменті змінила чимало у системі бізнесу та стала причиною розробки цифрової стратегії та оновлення побудови різних бізнес-моделей [4]. Виділяють онлайн-стратегію та цифрову стратегію. Онлайн-стратегії мають на меті отримання максимально можливих результатів за допомогою залучення цифрових тех-

нологій, цифрова ж стратегія має на меті повну зміну комунікацій в підприємстві на цифрову, тобто всі зв'язки з клієнтами мають відбуватися з використанням онлайн технологій. Трансформація процесу управління все більше акцентує увагу на хмарних обчисленнях, що дає можливість: легко користуватися, зменшити витрати на технічне обслуговування та навчання персоналу тощо. Для цього використовують мобільні додатки, які виконують багато функцій: *time-management*, онлайн рекрутинг й навчання, відстеження та оцінка якості роботи, розвиток і кар'єрне зростання, нарахування компенсацій та пільг, управління продуктивністю із застосуванням гейміфікації, вимірювання та підвищення залученості персоналу до виконання роботи, забезпечення зворотного зв'язку,

синхронізація з іншими підрозділами та ін. Дуже помітні зміни відбулися у корпоративній культурі, підходах управління та самому процесі комунікації. Ці нововведення потребують певного часу та зусиль, адже вони докорінно змінять сталі моделі роботи, що може бути певною перешкодою для оперативної адаптації до нових умов.

Цифрова трансформація менеджменту стимулює персонал більш сучасно підходити щодо виконання звичних операцій, за рахунок чого збільшується зручність виконання роботи та її оперативність. Деякі нововведення потребують удосконалення та часу для призвичаєння, але впровадження цифрових технологій вже показало значні результати, тому їх імплементація є наразі актуальним.

Джерела:

1. Куйбіда В.С., Петров О.М., Федулова Л.І., Андрощук Г.О. Цифрові компетенції як умова формування якості людського капіталу. Збірник наукових праць Національної академії державного управління при Президентові України. 2019. Вип. 1. С. 118-133. DOI: 10.36.030/2664-3618-2019-1-118-133.
2. Білявська Ю., Варава В. Фахівець епохи інновацій : сценарії розвитку ринку праці. Науковий фаховий журнал «Зовнішня торгівля : економіка, фінанси, право». К. : ДТЕУ, 2022, № 3. С. 35-50. DOI: 10.31617/zt.knute.2022(122)03.
3. Кобеля З.І., Тодорюк С.І. Диджиталізація HR : майбутнє кадрового адміністрування. Бізнес Інформ. 2022. № 1. С. 397-402. DOI: 10.32983/2222-4459-2022-1-397-402.
4. Білявський В.М. Оптимізація процесу управління як фактор підвищення конкурентоспроможності підприємства. Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія «Економіка». 2021. Вип. 42. С. 30-38. DOI: 10.32999/ksu2307-8030/2021-42-5.

ЦИФРОВІ ТРАНСФОРМАЦІЇ В СФЕРІ МЕНЕДЖМЕНТУ: ВИКЛИКИ, ЗАГРОЗИ ТА ТРЕНДИ РОЗВИТКУ

Валентин Миколайович Білявський, канд. екон. наук, доцент, доцент кафедри менеджменту зовнішньоекономічної діяльності підприємств Національного авіаційного університету, м. Київ

Віталіна Віталіївна Гринів, бакалавр Національного авіаційного університету, м. Київ